

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia VVestfaliæ

Schaten, Nicolaus

Nevhvsii, 1690

Epistola VIII. Hadriani Papæ I. Ad Carolum Magnum.

urn:nbn:de:gbv:3:1-367846

Petrus Da-
mianus.
Epist. ad
Meinhard.
Episcop.
Baron. ad
ann. Christi
779.

hi sensit. Multa ejusmodi per severa tenemus, quae locorum & tem-
porum erroribus permiscent scriptores. Juvat hic aliud non dissimi-
le adscribere ex Petro Damiani. Carolus postquam quindenis præ-
lijs cum Saxonum Rege decessisset, eundem deinde captivum ac
nondum Christianum invitavit ad Palatium, ac dum ipse Rex folio
sublimis accumberet mensæ, pauperes verò, quos alebat, humili ad-
modum loco assiderent, observasse id Saxonum Regem ex adversâ
mensâ, ac per ministrum percontatum à Carolo, quo Christianæ le-
gis aspectu pauperes abjeceret humi, quos Christus pari cum ceteris
honore tractari velit? aut qua lege Christi expertant Franci colla
Saxonum sibi submitti? Ad quæ Carolus erubuisse fertur, ab Ethni-
co homine sibi Christi legem objici. Et quis hic Saxonum Rex præ-
ter V Videkindum, quocum quindenis prælijs pugnavit? aut ubi Ca-
rolum prius adiit V Videkindus, quām Attiniaci in ipsa Francia;
quemadmodum hæc à Godefrido Lotharingiæ Duce & Marchione
ex Lotharingicis annalibus sibi Petrus Damianus relata profitetur.

An. Chri-
sti 786.
Regni
Franc. 19.
Longob.
13.
Bellii
Saxon.
15.
Annal.
Franc.
Aucto. vi-
te Caroli.
Iaac Pon-
tan lib. 1. re-
rum Danic.
Mersaus.
Tom. 18.
Concil. Pa-
rif. inter
Epistolæ
Adriani
fol. 74.

At cetera de V Videkindo & rebus à Carolo gestis certiore nar-
rantium fide reddamus. Attiniaci igitur hoc anno octuagesimo sex-
to supra septingentesimum, V Videkindus & Albio, unaque aliquot
Saxonum proceres, ut Francorum annales memorant, solemini ritu
per sacros Paschatis dies ad fontem Baptismatis adducti ablutique
sunt. Addunt Saxonici scriptores ipsam simul Geyam V Videkindi
conjugem eadem salutari unda ablutam, Carolumque V Videkindi
susceptorem adstitisse, Geyæ Fastradam Reginam, Baptismi ritus à
Lullo Moguntino Episcopo administratos; quanquam alij id munus
Hercumberto Mindensium, alij Hildegrimo Halberstadiensem
Episcopo tribuant, de quibus nihil certi pronuncio, quia nullo vete-
rum scriptorum testimonio possidemus. Id tamen constat nihil Ba-
ptismo Widekindi ac ceterorum procerum omni bello Saxonico jū-
cundius optabiliusve fuisse, postquam ex infensissimo & ferocissimo
Christianorum hoste repente ferventissimus Christianus, & Chri-
stianorum defensor est conspectus, Pauli instar, qui cum Baptismo
barbaros animos exuit, & Leonis Saxonici ferociam in mansueti-
agni commutavit indolem. Læta omnis Germania & Francia; quan-
tumque sibi Carolus, tantum Carolo gratulatus Adrianus Pontifex,
quo hasce Adriani literas potissimum referas.

Epist. Ha-
driani Pape
gratulantis
de Saxonia
viela.

EPISTOLA VIII.

HADRIANI PAPÆ I.
AD CAROLUM MAGNUM.

*Dominō excellentissimo filio, nostroq[ue] spirituali compatri, Carolo Regi Franco-
rum & Longobardorum, atq[ue] patricio Romanorum, Hadrianus Papa.*

Prestolatos, nimisq[ue] nobis optabiles regales vestros suscepimus affatus per
fidelissimum vestrum latorem atq[ue] missum, videlicet Andream religiosum
Abbatem,

Abbatem : quos reserantes reperimus in eis de vestrae præcessore regalis potentia, et comparis, sobolisque vestra, seu cunctorum præcipitorum vestrorum nostrorumque fidelium soſtitate, et incolimi ac sincerissima prosperitate : in quibus Redemptori mundi consuetas retulimus grates. Magis autem inibi de vestris à Deo præsidatiis regalibus triumphis cooperientes, qualiter sèvas aduersasque gentes, scilicet Saxonum, ad Dei cultum, et sive Sanctæ Catholicae et Apostolicae Ecclesiae rectitudinem fidei perduxeritis, atque Domino auxiliante, et Petri Paulique Apostolorum Principum interventione suffragante, sub vestra corum colla redacta sunt potestate ac ditione, eorumq; optimates subjugantes, divina inspiratione, regali annisu, universam illam gentem Saxonum ad sacrum deduxistis Baptismatis fontem. Unde nimis amplius divina clementia retulimus laudes, quia nostris vestrisque temporibus gentes paganorum in veram et magnam deductæ religionem, atque perfectam fidem, vestris regalibus substernuntur ditionibus. In hoc quippe freta vestra à Deo fundata existat potentia, quia si, ut pollicita est, fautori suo Beato Petro Apostolo, et nobis, puro corde atque libentissimo animo adimpleverit, maximas ac robustiores illarum gentium suis præcipuis suffragiis vestris substernet pedibus, ut nemine eos persequente, vestris regalibus subjiciantur potentiis, et maximum fructum in die judicii, ante tribunal Christi, de eorum animarum salute offerre mereamini dignissimum munus, et pro amore animalium lucra infinita mereamini adipisci in regno caelesti. Illud autem, quod vestra regalis intimavit excellentia, ut in uno mense, vel in una die, pro hujusmodi operibus, scilicet stabilitatis vestrae victoria, laudes Deo gerentes caneremus, et una vel duabus feriis litanias perageremus ; valde hoc nobis deletabile existit. Quatenus Apostolica exarantes censura decrevimus, in omnibus nostris partibus, quæ sub ditione spiritualis matris vestrae Sanctæ Romanae Ecclesiae existunt, illico celebrari easdem una nobiscum disponentes emisimus, Dominio protegente ; videlicet vicesima tertia die, et vicesima sexta, atque vicesima octava hujus advenientis Junii mensis, quæ sunt in primis vigiliae beati Joannis Baptista, et natalis sanctorum Joannis et Pauli, nec non et vigiliae beati Petri Apostoli. Similiter et vestra regalis potentia in suis dirigat universis finibus, seu transmarinis partibus, ubi Christiana moratur gens, similiter perficiendas tridianas litanias. Et ideo tale protelatum emisimus spiritum, propter tam longinquas Christianas nationes ultra vestrum regale morantes regnum. Nos quippe non solum unam vel duas, ut nobis insinuasti, celebrandas litanias prævidimus ; sed etiam pro vestra, ut soliti sumus, indeſinenter orare excellentia cupientes, decrevimus perficere, et Redemptori mundi canere laudes, ut ipsæ gentes, quæ per vestrum regale certamen ad Christianam perducere sunt fidem, usq; in evum per vestrum maneant adminiculum, et nostris vestrisque finibus omnes repellifaciat ægritudinis morbos, et procul ejiciat pestilentiam, ut nostris vestrisque diebus populus nobis à Deo commissus in magna degentes ubertatis affluentia, simulque sincerissima soſtitatis latitia, longiori & vo una cum domina regina, vestraque nobilissimâ prole, mereamini

mini regni gubernacula perfrui, et in æthereis arcibus sine fine regnare, ut per vestra laboriosa certamina magis magisque spiritualis mater vestra Sancta Romana Ecclesia maneat exaltata. In columem excellentiam vestram gratia superna custodiat. Hæc Hadrianus.

Carolus
Widekin-
dum ho-
noribus
& bonis
exornat.
Cranzius
l.2. Saxon.
c. 24.
Aucto. vi-
ta S. Ludg.
apud Bro-
vverum l.1.
6. 26.

Widekin-
dus libe-
ralis in Ec-
clesiam.
Lib. 1. Me-
trop. 6. 4.

At Carolus ut pro fide data, regisque promissis, Widekindum sibi & religioni Christianæ devinciret, non modò hereditarias illi arces possessionesq; reliquit, sed & multis honoribus & præmijs exornavit, ut Poëta vetus nobis est auctor; interque hæc, ut probati scriptores memorant, Ducatus Westfaliæ & Angariæ Widekindo donatus, jure hereditario ad posteros transmittendus. Quamobrem scriptor vitæ D. Ludgeri Widekindum jam Christianum Saxonum Ducem appellare visus. Vel inde tot illustres per Saxoniam Ducum familiæ, interq; eas etiam Sabaudiæ Duces se ad Widekindi stirpem referunt. Utcunque alij Duces & Comites temporanei fuerint domini ac ministri regum Francorum, sine hereditatis titulo per Westfaliam & Saxoniam, dum Caroli M. stirps staret; Widekindo certè extra ordinem cæterorum majus aliquid ob egregium illud & heroinum facinus suscepit Christianæ religionis donatum à Carolo; quo cæteros Saxoniæ proceres ad eandem religionem invitaret, & regis largitionibus occuparet animos, quos hactenus armis debellare non licuerat. Nec Widekindus & Albio ceterique Saxonum primores fedelissime Caroli consilia; nam ex quo Widekindus cum Baptismate Christi religionem est amplexus, nemo illo Duce constantior ferventioque fuit in Christiana religione proferenda; impletumque in eo

Apostoli oraculum, quantum excesserit delicti magnitudo, tantum abundaturam cœlestis gratiæ copiam. Quam in rem memorat Crantzius & Mindensium fasti, Widekindum statim ac divino lumine perfusus fuit, petiisse à Carolo M. proprium Sacerdotem, qui sibi res divinas administraret, & crebrius sacratissimum altaris ministerium perageret; credere jam se ea, quæ sibi in eo mysterio divinitus ostensa essent. Sortitus ad id simul Hercumbertum virum sanctissimum Episcopum Mindensem ex Abbatे Corbeiensi, ut quidam tradunt, ad id munus à Carolo evocatum, quocum arcem suam, quam Mindæ ad Visurgim habebat, partitus; quæ deinde & suum & Episcopi domicilium simul esset, unde Mindam patrio idiomate compellatam censem. Additi circumpositi fundi, in quibus Basilica D. Petro & Sacerdotum habitacula construerentur, agriq; ad Cleri alimoniam. Magnificum deinde collegium Canonicorum cum nova Basilica ejus liberalitate in Angariæ vico & natali solo prope paternam arcem condidit, quod Dionysianum appellari voluit, eò quod D. Dionysio Galliarum Apostolo dicatum. Multa hujusmodi Widekindi liberalitate Mindensi Ecclesiæ alijsque Ecclesiarum locis obvenire, ut post Carolum Episcopatus ejus conditorem nulli plus quam